

NARODNI LIST

Glasiło narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta šte. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K. za pol leta 2 K. za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 20 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Jugoslovansko ministerstvo.

Slovenci in Hrvati moramo z vso odločnostjo zahtevati ministra za slovenske in hrvaške zadeve. Brezprimerna kratkovidnost in indolencija nekterih slovenskih poslancev je kriva, da Slovenci ministra-rojaka še do danes nimamo. Kakor vse kaže, je iskati vzrok v ljubosumnosti, ki vlada med slovenskimi poslanci glede osebe, ki bi to mesto zavzela. Pri tem pa trpi narod in odločuje v slovenskih narodnih vprašanjih nemški minister-rojak Prade. Dognano je, da je celjski ravnatelj Proft vsled sklepa nemškega narodnega sveta dobil iz Pradejevega ministerstva poziv, naj se poteguje za mesto ravnatelja v Ljubljani. To bi nikdar ne bilo mogoče, če bi slovenske koristi in zahteve čuval v ministerstvu Jugoslovan kot minister. Poslanec Marckhl je od Pradeja pooblaščen pred nekaj tedni zagotovil mesto okrajnega sodnika v Laškem Nemcu, akoravno je umrl sodnik v Laškem dr. Pfefferer bil Slovenec in govori posestno stanje za Slovenca. Po naši pritožbi zaradi nameščenja slovenskih davčnih uradnikov na nemško Štajersko je bil zadnje dni kakor v zasmeh Slovencev imenovan Slovenec Tobias kot davkar v — Marijino Celje, torej na najsevernejši nemški konec Štajerske, mesto da bi ga dali med Slovence, kjer je že prej služboval. Takih slučajev je stotina. Svoj čas je bil slovenski sodni svetnik Starič iz Mokronoga takorekoč na smrt bolan kazenskim potom premeščen v Trebnje, zdaj pa baje hranijo za disciplinirana nemška sodnika Doxata (Ljutomer) in Kappuna (Velikovec), ki sta kljub obsodbi ostala lepo na svojih mestih, ugodna mesta na Štajerskem, za katera se potegujejo zamaš Slovenci. To vse dela nemški minister po dvornem svetniku Röschu, ki je v vedni pismeni in ustni dotiki po svojem zetu dr. Duchatschu in svaku slednjega dr. Delpinu z nemškim narodnim svetom in nemškimi uradniki. In slovenska delegacija se pri vsem tem ne more zediniti za odločno zahtevo, da se ustanovi ministerstvo za Jugoslovanje?!

Mi zahtevamo, da se v tem oziru odločno nastopi. Kot narodna stranka ne zahtevamo, da bi minister-rojak moral pripadati kaki gotovi

stranki, pa zahtevamo na vsak način obrambo narodnih koristi. Če se med Slovenci ne najde sporazumljenje glede parlamentarca za mesto ministra, naj se pa določi v to kak hrvaški poslanec, da ne bode ljubosumnosti med slovenskimi strankami. In če ne to, naj zavzame mesto ministra-rojaka za Jugoslovane kak uradnik, katerega ne bode težko najti. Na vsak način se mora takoj nekaj ukreniti, sicer bode Prade še naprej jugoslovanski minister. Začasno naj se pa dodelita morebiti češkemu ministru-rojaku za slovenske zadeve vsaj dva sekcijška šefa, sčasoma pa moramo doseči svojega ministra-rojaka. Skandal za slovenske poslance, če niti tega ne bi mogli doseči.

Iz političnega sveta.

Trozveza — do leta 1926?

Kakor poročajo veliki listi, obstoji trozveza med Avstrijo, Nemčijo in Italijo do l. 1920 in se bo tudi takrat brez vsega še za 6 let podaljšala.

Minister za varstvo otrok.

Angleška vlada kani ustanoviti posebno ministerstvo za varstvo otrok. V področje tega ministerstva bi spadala skrb za zajme otrok v npravnem, socialnem in vzgojnem oziru. Za uresničenje te misli se zavzema zlasti narodni svet v Londonu radi mnogih slučajev, da se dela krivica ubogim in izmučenim otrokom, ki ne morejo najti nikjer varstva.

Sestanek vladarjev.

Avstrijski cesar in angleški kralj se snideta dne 15. avg. v Ischlu na Zgor. Avstrijskem in javnost pripisuje temu sestanku veliko važnosti. Baje se bo doseglo takrat sporazumljenje med Avstro-Ogrsko in Angleško glede Balkana, posebno glede macedoskega vprašanja. Dosedaj so bila taka sporazumljenja vedno na škodo balkanskih Slovanov v korist Turčiji. Tako bo menda tudi zdaj.

Ruski car Nikolaj in nemški cesar Viljem

sta imela pred par dnevi sestanek v Svine-münde.

V Maroku,

v državi zahodne Afrike, so se začeli domačini puniti proti Evropejcem, posebno Francozom. V

mestu Kazablanka so jih mnogo poklali. Zato je Francoska poslala tja svoje bojne ladje, ravno tako Španska, in ker se nemiri nadaljujejo, so začeli Francozi bombardirati Kazablanko. Tudi v mestu samem se je razvil hud boj in ubitih je že veliko domačinov. Francozi so odposlali nove čete.

Dopisi.

Dramlje. Napisati hočem par vrstic o samoglavnem ravnanju našeg župnika, da izve tudi širši svet, s kakim dušnim pastirjem nas je Bog kaznoval. — Zadnjega julija smo imeli sklep šolskega leta, ki se je dosedaj vedno zaključilo s slovesno šolarsko mašo, katero je opravljal gosp. katehet. Tako je bila tudi letos oznanjena šolarska maša; in prišlo je v cerkev poleg prijateljev mladine tudi mnogo ljudi, ki ob delavnikih zavoljo dela ne morejo v cerkev, tokrat so pa prišli, ker je bilo deževno vreme. Ko bije za mašo napovedana ura, stopi pred oltar ne gosp. katehet ampak župnik, ki je bil pa že prej odmaševal, in začne moliti rožni venec. Komaj je pristopil župnik, že pride g. katehet, da bi maševal. Počaka tako dolgo v zakristiji, da opravi župnik svoje molitve. Ko pa misli nato pred oltar, ga župnik zavrne z besedami: „Naj zapustijo otroci cerkev, potem pa lahko mašujete“, gre nazaj pred oltar ter zaukaže učiteljstvu, da šolarje odpelje. Seveda se gosp. kaplan ni mogel ravnati po teh besedah, ampak šel je daleč v Špitalič, da tam opravi sv. mašo. — Kaj je neki zakrivil g. katehet, da je moral pretrpeti tako zaničevalno kazen? Priznati mora pač vsakdo in tudi najbolj zagrizeni pristaš župnikov, da je g. župnik ravnal grdo za svoj stan nečastno ter skrajno žaljivo za svojega stanovskega tovariša. Vse govori za to, da je g. župnik nalašč tako delal, da ogreni g. kaplanu zadnje ure, ki jih še ima preživeti v Dramljah. Gosp. kaplan je namreč nastopil s 1. avgustom svojo župnijo v Črešnican, kjer se je moral zadnje dni julija večkrat muditi, da uredi stanovanje.

Tako je bil tudi tisti dan pred koncem šolskega leta tam in, ker se je na večer pripravljalo k nevihti, je moral gori prenočiti. Čeravno

LISTEK.

V torek in petek.

(Novela. — Spisal Josip Korzeniowski.) (Falje.)

„Nalašč te mudim nekoliko dalj s temi okoliščinami, ker ti bodo njegovo usodo najboljše razjasnile.“

„V katerem letu si prvič zapustil Varšavo?“

„V letu 18 . .“, sem mu odgovoril.

„Tebe takrat ni bilo več tukaj, sicer bi iz svojega okna prav lahko videl začetek te povesti. Kajti ravno na tej poti ima svoj začetek.“

Leta 18 . ., tako nekako v avgustu je bilo, se je sprehajal gospod Mihael po tej poti. Ljubil je od nekdanj samoto. Med potjo je zapazil na oni-le klopi pod kostanjem, kjer si mogoče tudi ti pričakoval svoj ideal, mičen, toda bled in žalosten obrazek; bila je majhna, nekako devetnajst, let stara brinetka. Njene črne oči so bile nenavadno lepe. Pod črnim klobukom so se vili svetlo črni lasje. Tudi njena obleka je bila črna. Skratka vse na njej je bilo črno razven bledega obraza in snežnobelega vratu. Ta nežni obrazek, ta prožna

in vitka postavica, te male ročice v temnih glacerokovicah z ličnim dežnikom, te majhne in nežno ozke nožice in ta elegantna obleka, vse to je napravilo globok vtis na duh in srce že tedaj otožnosti vdanega Mihaela.

Jaz bi seveda ta blede obrazek in to črno obleko in te nežne nožice skrčil na števila, šel bi mimo s pikrim nasmehom in ne bi nikdar več mislil na to.

Mihael pa je šel mimo enkrat, se obrnil in ponavljal to toliko časa, dokler je dama sedela na klopi.

Ko pa je vstala in odšla, ji je sledil in opazoval njeno postavo, njen lahki korak in njeno vilinsko premikanje.“

„Ali je bila popolnoma sama?“ sem vprašal.

„Oho“, je odgovoril, „že vidim, da hočeš zopet pisateljevati! Toda, ne boš! Ni bila sama. Poleg nje je bil častitljiv starček v granatno modrem površniku z amarantno barvanimi našitki, toda brez okraska; po zunajnosti je človek sklepal, da je bil vpokojen častnik z rjavo brado, nekoliko vpognene postave in žalostnega obličja.“

Mihael jima je sledil in zapazil, da se je blede obrazek obrnil in vsak pogled iz njenega

očesa ga je poparil kakor vrela voda.

Gotovo bi jima še dalje sledil in bi ju od daleč spremljal prav do njunega stanovanja, če bi mu po nesreči ne prišel nasproti njegov šef, ki ga je vljudno pozdravil in nagovoril. Mihael se mu ni mogel nikakor izogniti, in med tem, ko se je precej raztreseno pogovarjal, je izginil granatno modri suknjič zajedno s črno obleko v množici.

Ko je bil naposled zopet sam, je hitel željno za njima, se obračal na vse strani, a njegove oči ju niso mogle več najti.

Samoobsebi umevno, da je šel drugi dan zopet isto pot, in kolikorkrat se je bližal oni klopi, je globoko vzdihnil in se spomnil črne obleke in bledih lič.

Tokrat je hodil in vzdihoval zastoj, kajti že se je mračilo, že je bilo popolnoma tema, a bilo ni nikogar.

Žalostnejši kot prej kedaj se je vrnil domov in drugi dan ni spregovoril v uradu z nikomur besedice.

Tako je minulo več dni. Vsak večer se je sprehajal Mihael sem in tja po vrtu, toda vedno o tožnejši je odhajal proti domu.

je bila pot drugo jutro zaradi obilega dežja zelo slaba, prišel je po svoji uri, ki si jo je bil prejšnji dan po drameljski uravnaval, še sedem minut pred oznanjeno mašo v Dramlje, kjer ga je g. župnik tako grdo odstranil. Povedati še moram, da imamo v zvoniku uro, ki je zelo pokorna župnikovi volji. — Kedo bi se ne zgražal nad takim ošabnim ravnanjem župnikovim in ne pomiloval gosp. kaplana, ki je storil tako dolgo in slabo pot ter še prišel pravočasno, da bi zadnjikrat bral sv. mašo otrokom, katere je celo leto poučeval, in se poslovil od njih, predno jih zapusti? — In to je tisti g. Ogrizek, ki ima vedno na jeziku: dobri si bodimo in potrpiamo drug z drugim, sam pa take slabe zglede daje. Imate g. župnik tako kosmato vest, da se Vas nič več ne prime? V tem kratkem času, odkar ste tukaj, se skoro vsaki teden bere o Vas po časopisih, in nikoli še ni bilo kaj lepega. Zakaj smo neki odhajajočega g. kaplana pri miru pustili, če ravno je bil dalje časa tukaj kakor ste Vi in je imel kot provizor ravno take skrbi in dolžnosti do nas, kakor sedaj Vi? „Miroljubni“ g. Ogrizek, si nikoli ne stavite tega vprašanja? Bolj primernege imena pač ne morete imeti kakor ga imate. V svojih pridigah govorite o vsem drugem, le redkokdaj je slišati božjo besedo. Mi dobri kristjani te radi poslušamo in jih tudi verujemo; prašam pa Vas, g. župnik, kako se hočete opravičiti pred Bogom, ker ste spravili zadnjič ob sv. mašo toliko odraslih ljudi in toliko otrok, katerih molitev Bog še rajši usliši? Kaj so zakrivili šolski otroci, da ste jim odtegnili zadnjo skupno mašo v šolskem letu? — Toliko za danes, počasi pride vse na vrsto.

Eden, ki ste ga spravili ob mašo.

Mali vrh ob Paki. Pri nas imamo tri cerkvene gorice; ene so pred petimi leti popipali; davek se plačuje za vse tri iz cerkvene blagajne, travo iz ene „popipane“ pa prodaja stari mežnar in cerkveni ključar — v svojo korist. Kako je vendar to? In ljudstvo to trpi. — Ta mož je tudi prav dobrotljiv in vesel; na božjega telesa dan je zapel:

Le pijmo ga zdaj,
dokler ga je še v cerkveni kleti kaj,
no Jerman, pojdemo po njega še enkrat,
saj ga treba ni plačat.

Pa še to le pesem smo pred kratkim čuli:
Stari Tomažek že tudi ve,
da Ježovnik v parlamentu govoriti ne sme;
no če že taka mala ž... tako daleč skoč,
kdo bo prišel sedaj liberalcem na pomoč.
Amen!

Šmartno ob Paki. Junaškim „Gospodarjevim“ dopisnikom njihove pregrešne žilice ne dajo miru. Zato vedno lajajo in bevskaajo po „Gospodarja“ kakor stekli psički. Da jim damo novega veselja do pisanja, bomo šmartinski „liberalci“ kmalo izdali slavnostno številko posebnega lista — naslov mu bo jako „pikanten“ — s slikami v barvah, in tam se bodo videli približno sledeče lepe slike: kako se v baronovem gozda drva seka; kako se v baronovem grmovju divji hmelj trga in za pravega prodaja; kako romajo ribje mreže iz Hrvaškega na Štajersko; — to bo prva skupina. Druga pa: kako nosijo otroci klobase v dar za velik oltar; kateri večer je najbolj prikladen, da se strelja proti župnišču. In tretja?

Konečno je prišla nedelja. Navsezgodaj je obiskal vse cerkve in pričakoval, da bo vendar kje srečal ono mično prikazen, ki je plavala pred njegovo dušo, ki pa se mu je samo enkrat približala in zapustila nežen sled v njegovem srcu za vedno.

Obiskal je farno, dominikansko, kapucinsko, bernardinsko in naposled tudi cerkev sv. križa. Tu je zmolil očenaš, tam se je pozabil celo prekrižati, a nikjer ni našel svete podobe, ki jo je iskal in h kateri je hotel moliti.

Naposled je že ves obupan ob povratku od misijonarjev odhitel še v krakovsko predmestje in tam zapazil karmelitsko cerkev. Lepo temno pročelje te hiše božje ga je iznenadilo. Dolgo že ni bil v njej in nekaj mu je reklo, naj vstopi.

Šel je torej notri. A ni več iskal pozemske svetnice, ker je bil zgubil že vse upanje, da jo še kdaj vidi.

Tu je želel samo moliti, bogu darovati vse trpljenje svojega srca in svojo usodo položiti v njegovo varstvo.

Ne da bi se ozrl, je pokleknil pred stranski oltar in začel goreče moliti.

Ko je končal in vzdignil oči, je videl pred

Si bomo že premislili, ker skoro ni vredno, da bi se trudili z „možem“, ki mu tako silno imponirajo „Gospodarjevi“ lažnivi dopisi. A vsaj eno sliko bomo prinesli: kako dolgi talarji lepe gospodične po noči pod pazduho vodijo. In konečno bo ta slaynostna številka našega novega lista prinesla tudi natančen račun požarne brambe izza Jernanovih časov. — Veselite se, ljudje, že danes!

Štajerske novice.

Boj s posojilnicami in s — palicami. Zadnji „Slov. Gospodar“ napoveduje na uvodnem mestu brezobziren boj narodnim Slovincem Spodnje Štajerske na gospodarskem polju. Izrecno in porogljivo odgovarja na našo pritožbo zaradi ustanavljanja nepotrebnih posojilnic z besedami: „Res bodo od zdaj rasle posojilnice iz tal kakor gobe po dežju. Ustanovili smo posojilnice v Celju in v St. Petru in ustanovimo posojilnico v Mariboru in ravnotam podružnico ljubljanske „zadružne zveze“. Tako izzivajo! Toda motijo se, če mislijo, da bodo nas s tem tako preplašili, da bomo vsi na kolena padli in naše politikujoče duhovnike milosti prosili. S tem nas le silijo, da proti svojemu namenu moramo tudi mi ostreje nastopiti zoper to politično strujo in nje voditelje, ter odkrivati delovanje teh gospodov v pravi luči. Kakor rečeno, mi tega ne bi radi storili, toda mi smo v silobranu. Objavimo torej strogo na podlagi kazenskih aktov slučaj o Ivanu Luskarju, kaplanu doslej v St. Ilju, poslej v Novi Cerkvi, kjer bode ebenem vođa nove klerikalne posojilnice. Dne 3. t. m. se je imel ta gospod pred c. kr. okrožno sodnijo v Celju zagovarjati zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe, počete zoper Valentina Kaudeka. Glasom obtožnice opr. št. Vr VI. 500/7 je Ivan Luskar dne 21. maja 1907. v St. Ilju zalotil Valentina Kaudeka, ko je prilepil volilni oklic za Vinka Ježovnika na tamošnjo kaplanijo. Ivana Luskarja kot Ježovnikovega nasprotnika je popadla vsled tega taka jeza, da je sklenil krvavo se maščevati nad Kaudekom. Povabil ga je v kaplanijo na kupčico vina, potem je pa vrata zaprl in začel Kaudeka med štirimi očmi z bikovko tako neusmiljeno pretepati, da mu je prizadjal več lahkih in eno prvo kot težko označeno telesno poškodbo. Storil je to, ker je mislil, da brez priče sme storiti kar hoče, sam je pa seveda vse utajil. Sôdnija pa je Luskarja spoznala krivim več lahkih telesnih poškodb in ga obsodila v globo 140 kron ali 14 dni zapora. Mi bi lahko to zamolčali, ker vemo, da takim gospodom ni prijetno, če se izve, kakšni so. Toda gospodje okoli „Slov. Gospodarja“ so izjavili v zadnji številki, da nas hočejo popolnoma ubiti in ljudstvo zoper nas nahujskati. Zato smo tako svobodni, da bomo v prihodnje v obilnejši meri ljudstva razjasnili, kaka so ti gospodje, ki so se vrgli v politični boj s posojilnicami in — palicami.

Velika sokolska slavnost v Žalcu minole nedeljo je bila ljudska slavnost v pravem pomenu besede. Velikanske množice ljudstva so prihitele od vseh strani v vrli narodni Žalec, da pokažejo svoje narodno mišljenje in čuvstvanje in spoštovanje do kraja, kjer se je v prvo začelo veliko osvobodilno gibanje ljudstva na Spodnjem Štajerskem. Mladi, a čili žalski Sokol je razvil svojo zastavo in pokazal je ta dan, kako lahko

tudi zdrava sokolska misel privabi tisoče in tisoče ljudstva, da se navdnuši in okrepi v narodnem prepričanju. Nad 3000 ljudi iz cele Štajerske, Kranjske, Primorske in Koroške se je zbralo v Žalcu. S ponosom smo gledali na te mogočne čete slovenskega naroda. Udeležilo se je slavnosti 14 sokolskih društev, dalje več pevskih, gasilnih in visokošolskih društev. 9 društev je prišlo z zastavami. Opoldne je bil sprejem gostov na kolo-dvoru nad vse sijajen in prisrčen. Pozdravil je došle g. Edvard Kuček. Popoldne ob dveh je bil sprejem pred občinsko hišo, kjer je vrli župan žalskega trga g. Josip Širca v krasnem nagovoru pozdravil sokolstvo in druge goste, med temi državne poslance dr. Rybafa, Ježovnika in Robleka ter deželnega poslanca Vošnjaka in dr. Hrašovca. Na pozdrav je v imenu Sokolstva odzdravil dr. Rybaf. Nato se je razvila krasna nova zastava Žalskega Sokola v tržkem drevoredu. Kumovala je zastavi gospa Ana Robleková, soproga državnega poslanca, in zlate žreblje so med primernimi nagovori zabili v zastavin drog kumica, navzoči poslanci, ak. društvi „Triglav“ in „Ilirija“, Čitalnici v Celju in Žalcu, pevski društvi iz Žalca in Vranskega, društvo „Vrtnar“, šoštanjski Slovenci, gasilna društva iz Žalca, Trbovelj, Kaplje, Griž in Polzele, posojilnica v Žalcu in vsa navzoča sokolska društva. Žalsko narodno ženstvo je pripelo na zastavo krasen trak. Blagoslovil je zastavo žalski kaplan g. Belšak. — Nato se je vršila javna telovadba na občinskem prostoru. Telovadilo je 106 Sokolov. Z vidnim ponosom je zrla ljudstvo na čile, krepke, mišične mlade junake, naj so proizvajali potem te ali one vaje. Vsakemu vrlemu nastopu je sledila živahna pohvala. Veselica, ki se je vršila zvečer na Roblekovem vrtu, je bila nad vse izborna pripravljena. En glas je šel od ust do ust: Žalski trg je pokazal, da zna ljudstvo nuditi prave, neprisiljene zabave. Pevska društva iz Žalca, Celja, Vranskega itd. so nastopala, vmes pa je vdarjala vrla šoštanjska godba prav pridno. Tudi razni govorniki so se oglasili, med katerimi posebej omenjamo g. dr. Knkoyca, ki je govoril o velikem narodnem pomenu slavnosti, ter g. dr. Kušarja. — Slavnost je bila najdostojnejši izraz ljudske zavedenosti, zvršila se je brez vsakega nesporazumljenja v najlepšem redu in v splošno zadovoljstvo. Vrlemu žalskemu trgu, posebej žalskemu sokolu bodo vsi gostje, bode savinska dolina vedno ohranila hvaležnost za tako lep duševni užitek! Ti pa, vrli žalski Sokol, dvigaj ponosno svoja krila nad krasno savinsko dolino, bodi ji vodnik in izpodbojevalec v boju za napredek!

Celjska nemškutarska sodrga je počakala minolo nedeljo zvečer goste, ki so se vračali z vlakom iz Žalca v Celje. Pred nemško hišo jih je pozdravila z žvižganjem. Policija je mirno poslušala in šele, ko je bila od slovenske strani opozorjena na svojo dolžnost, je leno obrnila svoje slepe oči na „žvižgavce“. Pred kavarno „Merkur“ je fakinaža Slovence dejanski napadla, in tudi tu je policija „storila svojo dolžnost“, t. j. Slovence bi bili skoro pozaprl, kako so pa celjski banditje zbijali sokolom čepice z glav in jih kradli, tega ni videla. Vajeni smo takih barabskih nastopov in omenjamo zadevo le iz trojnega vzroka: 1. se čudimo, kako se taki barbarski dogodki morejo

drugim oltarjem postaviti v črni obleki in črnem klobuku, ki je še bolj goreče molila. Obarza sicer ni mogel videti. Po postavi pa, pe belih, pobožno sklenjenih ročicah in po majhnih nožicah, ki so molele izpod črne obleke, je spoznal svojo lepoticco iz Saškega vrta.

Ravno je donela pesem: „Sveti bog, vsemo-gočni in močni!“ In čustevpolni spev se je razlegal po cerkvi.

Mihaelu so se zaiskrile solze v očeh, in ko je videl tudi svojo dragico jokati, je vzkliknil bolestno: „Gospod, usmili se nje in mene!“

Potem je vstal in se vstopil tako, da je njegove oči niso zgrešile in da ji je mogel takoj slediti iz cerkve.

Večkrat se je ozrl, ako ni morda šef navzoč. Ker ga ni nikjer videl in ker je šef sploh malo obiskoval cerkve, se je kmalu pomiril in čakal potrpežljivo.

Ko je petje utihnilo in se začelo povzdigo-vanje, je črna postava zopet pokleknila; Mihael pa je dalje stal in čakal.

Naposled je duhoven blagoslovil pobožno ljudstvo in vse se je drenjalo proti vratom.

Tedaj se je vzdignila tudi ona. Njeno ob-

ličje se mu je zdelo še bledeje in lepše, kot takrat v vrtu. Vidno so ji prinesle solze olajšavo in molitev je pokrepčala njeno dušo.

Slučajno se je ozrla proti oni strani, kjer je stal naš junak. Njene črne oči so ga zopet spoznale in so uganile, kaj se je dogodilo v njegovem srcu. Kajti živa rdečica je polila njena lica, ki pa je takoj zopet zginila, kakor dih na svetlem železu.

Hitreje se je rinila proti izhodu in se pri tem parkrat ozrla, ji-li Mihael sledi ali ne.

Ni bil daleč od nje in se je drenjal za njo, kakor dijak k glavnemu oltarju, če ondi mašuje škof. Ni se brigal za nobenega znanca in bi sedaj preziral šefa samega.

Kljub vsemu njegovemu prizadevanju je bila dalje od njega kakor si je želel in stala je že na trgu pred cerkvijo, ko je Mihael dospel šele do vrat.

Tam na prostem trgu bi jo lažje došel. Toda tega ni hotel, kajti opazil je, da čim bližje ji je, tem hitreje jo neso njene vitke nožice po kamenitem tlaku.

(Dalje prihodnjič.)

vršiti pod slavno ero „juristov“ dr. Jabornega in dr. Ambroschützta, 2. moramo vprašati, kako se taki roparski napadi strinjajo z javkanjem v Vah-tarci nad tem, da so Lahji na južnem Tirolskem naklestili par mlečnozobih nemških fantalinov, in 3. moramo vprašati, kdaj bo končno oče Jabornegg svoje policaje navadil njih dolžnosti, nepristransko vzdrževati red in mir v mestu.

Proti vikarju Gorišku. Pretekli teden je bil pri mariborskem knezoškofu ravnatelj kemične tovarne v Gaberju pri Celju, ter mu je prednašal pritožbe zaradi neznosnega hujškanja celjskega vikarja Goriška med tovarniškimi delavci. Gorišek je sam ali po svojih ovčicah v ljubljanskem zakonnem listu „Naši moči“ očitil v imenu delavstva kemične tovarne v Gaberju ravnateljstvu kaznjivo in goljufivo izkoriščanje delavstva. Napadal je tudi vodjo tovarne Confidentija, ki je znan prijatelj delavstva. Gorišek je dosegel, da je več delavcev bilo odpuščenih ter jih je tako pripravil ob kruh. Gosselethi so s škofi v dobrih odnosjih. Zato smo radovedni, ali bo knezoškof vsaj pritožbam iz te strani ustregel, ali pa smatra kot ugledu duhovništva primernejše, da ta človek s svojim kranjskim klerikalnim hujškanjem v Celju še dalje nemir dela. Gorišek je že dolgo časa bolj političen agent nego vikar in duhovnik.

„Nova doba“ o „značajnosti“ V Ljubljani izhajajoče glasilo slovenske gospodarske stranke v štev. 27. julija se na nepričakovano zloben način dotika narodne stranke. Namerovali smo tudi ta novi popolnoma neutemeljeni napad prezreti, ker je članek pisal očitno mož, ki je vse drugo prej nego politik, toda pozvani smo bili iz več strani, da te nad vse strankarstvo vzvišene moraliste enkrat temeljito poučimo, da so tozadevni nanki „Nove dobe“ za slovensko narodno javnost na Štajerskem nesprejemljivi. „Nova doba“ očita nam neznačajnost v Plojevi zadevi. Kdor je naše politično gibanje zasledoval, prav dobro ve, da se je narodna stranka ravno v Plojevi zadevi izkazala v polni meri kot res narodna in tudi politična stranka ter da je pri tem kljub ugovoru enega dela lastnih somišljenikov in z velikim samozatajevanjem ustvarila na Štajerskem položaj, ki se mora v narodnem oziru smatrati kot zelo srečen in celo odločilnega pomena za razvoj političnih razmer v bodočnosti. Da „Nova doba“ tega ne pojmi, obžalujemo, in bode tako nastopanje listu kmalu odvzelo na Štajerskem one simpatije, s katerimi smo nekternički pozdravili svoj čas ta list.

Otročarija! Nobenemu strankinemu časopisu se ne more zameriti, če v prvi vrsti povdarja delovanje in vrline svojih privržencev. Toda tudi v tem oziru so gotove meje. Otroče je, če n. pr. „Slovenec“ in „Gospodar“ slavita kmečke zvezarje v državnem zboru kot vzor parlamentarcev, če le usta odprejo. Taka otročarija je pisava zadnjega „Gospodarja“, ko piše o poslancu Roškarju. Z ozirom na par besedic, ki jih je v državnem zboru spregovoril pri razgovoru o melioracijah: „Mnogoteri poslanec se je v svojem srcu mislil, ko bi pač jaz znal tako govoriti, kakor ta Slovenec.“ Nikakor nečemo Roškarju skrajšati slave, da bi onih par stavkov ne bil dobro prednašal. Tudi je zelo prav, da se je slovenski kmečki poslanec k ti točki oglasil. Toda da bi bila visoka poslanska zbornica iznašla v Roškarju takega Cicerona, kdo more to verjeti? Tako pisanje je otroče!

Škofje in — narodnost. Da na narodno mišljenje našega lavantinskega knezoškofa ne smemo prav nič računati, je splošno znano. Toda tudi ljubljanski knezoškof, ki pošilja svoje ognjevit duhovniške čete v boj proti naprednjaštvu, ne vzame narodnosti prav nič resno, ampak nasprotno — priporoča ponemčevanje naših krajev. Velikanska posestva ima ljubljanski škof v gornjegrajskem okraju, in na teh posestvih pusti brez kontrole gospodariti nemške oskrbnike, nemške uradnike. Nemški oskrbnik gornjegrajske grajščine je že cele nemške družine spravil na najboljša mesta. Uradovanje je popolnoma nemško. In tako postopanje, ki je prav slično onemu klerikalne ljudske posojilnice, naj bi bilo narodno?! Fej vas bodi, hinavci, ki pod krinko vere farbate in izsesavate ljudstvo!

Preustroj meščanskih šol. Naučno ministerstvo je izdalo nove učne načrte za deške in dekliške meščanske šole. S temi učnimi načrti je končano delo preustrojitve meščanskih šol in se pouk prilagodi časovnim razmeram. Sedaj, ko je ta korak storjen, mora slovensko ljudstvo na Spodnjem Štajerskem z

novosilo stopiti pred deželno vlado in zahtevati slovenskih meščanskih šol. Dozdaj so nam jih odrekli, češ počakati treba, da se meščansko šolstvo reformira t. j. preustroji. Sedaj se je to zgodilo in deželna vlada ima proketo dolžnost, da nam da, kar zahtevamo, naši deželni poslanci pa imajo dolžnost, da vse sile zastavijo v uresničenje naših zahtev.

Slovenski abiturijenti, ne vstopajte v mariborsko sešenišče! Komur je dal Bog poklic, naj se posveti duhovnemu stanu. Mi iz srca želimo našemu ljudstvu zadostno število dobrih duhovnikov. Istotako pa kot narodnjaki žalostno opazujemo, da mariborsko bogoslovje škofiji v zadnjih letih ne vzgaja vzglednih duhovnikov. Iz dna srca to obžalujemo. Svetujemo slovenskim abiturijentom, ki čutijo v sebi poklic za bogoslovje, naj istemu sledijo, toda naj ne gredo v mariborsko bogoslovje, ampak raje v Celovec ali druga mesta. Mariborsko bogoslovje žalibog ni več vzgajališče duhovnikov, ampak političnih agitatorjev, katerim je odumrla vsaka iskrica ljubezni do naroda, iz katerega so izšli. Zato, slovenski abiturijenti, ne pojdite v mariborsko bogoslovje!

Pet tisoč kron vsako leto v blato vrženih! Kakor iz zanesljivih virov vemo, daruje mariborski knezoškof vsako leto 5000 kron za nemški časopis „Süddeutsche Stimmen“. Znano je, da je ta list skrajno slabo urejevan in Slovencem tuj kakor graška „Tagespost“. Obžalovati je, da naš knezoškof teh 5000 K tako po nepotrebnem vsako leto proč vrže!

Živinske kuge na Štajerskem. Srab razsaja v Braslovčah in Grižah. Rdečica pri svinjah v Št. Jurju ob Juž. žel., Teharjih, Laškem trgu, Sv. Jerneju v konjiškem okraju, v Okoslavcih in Radislavcih v ljutomerskem okraju, v Poberžu, Radvini, Donački gori, Žetalah, Varci, Vurbergu, Vintarovcih in Ptaju. — Svinjska kuga v Ragoznici pod Marib., v Hajdinu na Bregu pri Ptaju in Cirkovcih, nadalje v Celju, v Artičah, Globokem, Kapelah in Zakotju, Mehurčki v Mariji Reki.

Za narodni sklad so nabrali v veseli družbi gg. M. Germovšek, L. Ulčar, Fr. Štauffer, L. Jerše in A. Potočnik v Kozjem 5 K. Živelit v Rogi 1 K. — **Iz kopališč.** V Rogški Slatini je bilo do 26. julija 2615, v Krapinskih toplicah do 28. julija 3136, v Varždinskih toplicah do 31. julija 1491 oseb, ki so se kopali.

Šole. Razpisano je mesto nadučitelja v Novicerkvi pri Celju, mesto šolskega vodje v Žusnu, mesto učiteljice pri Sv. Barbari v Haložah in mesto nadučiteljice na dekliški šoli v Šmarju.

Kobilice v laškem in celjskem okraju. Dne 28. julija sta pregledala Juvan, glavni tajnik c. kr. štajerske kmet. družbe in nadučitelj Valentinitsch glavno gnezdo kobilic, občini Sv. Krištof in Martja Gradec. Izrekla sta sledeče mnenje: vsem po kobilicah oškodovanim kmetom naj se da podpora in sicer: a) naj se ceni škoda: 1. za odpad listja, 2. za zaostalost v rasti, 3. za škodo v vinogradih, 4. za škodo na polju; b) naj se primerno odpiše davek in se dajo nujne podpore; c) se naj da nadomestilo za listje, ki premine; d) naj se prihodnjič zatirajo kobilice na državne stroške.

Zadružna zveza v Celju. Denarni promet tega zavoda je znašal v mesecu juliju 8 milijonov 692.915 K in 43 vin.

Kmečka posojilnica v Gotovljah je sklenila nabaviti za zadružnike iz svojih sredstev veliko travniško brano za pokončanje in iztrebljenje mahu.

Braslovče. V Podgorju so našli na posestvu Prodonika človeško okostje in zraven zarjavel nož.

V Kaplji pri Sv. Pavlu pri Preboldu so v noči od 3. na 4. zgorela gospodarska poslopja posestnikov Franc Ahaca, Elizabete Svet in Jere Gruden.

V Loki pri Zidanem mostu se je — kakor poroča „Domovina“ — ustanovila pod okriljem celjske Zadružne zveze posojilnica-rajfajzenovka.

Na Bizeljskem obeta biti tako obilna vinska trgateg, kakršne že dolgo ni bilo. Čemur se je najbolj čuditi, se zdaj že na nekaterih vrstah skoraj popolnoma sladke grozdne jagode nahajajo, kar obeta izborna trgateg v septembru, če kakšna nezgoda ne pride. Sicer pa tudi ni povsod tako. Vinogradniki iz Vitevasi, ki imajo peščeno zemljo, se pritožujejo, da grozdje črni. Temu je krivo, ker so med cvetom škropili, potem pa 10 ali 14

dni ne in je poskropljena kapica pri cvetu odpadla, nova izrastla jagoda pa neposkropljena ostala; na tej je prah od peronospore lahko v jagodo rasel in jo tako uničil; torej peronospora na grozdju. Dalje pa tudi grozno pomanjkanje delavskih moči v najhujšem času. Popolnoma je ohranjeno grozdje v gorinah na bolj težkih zemljah, kjer se ni predolgo s škropljenjem po cvetu čakalo. Toraj bomo enkrat za vselej si morali zapomniti, da vsaj grozdje treba prav kmalu po cvetju poskropiti. Sadja je zelo malo, ponekod skoraj nič. Druga poljska letina pa je lepa.

Iz Rajhenburga. Pri nas je sedaj jako živahno življenje. V trgu je nastavljen domobranski topničarstvo, ki hodi vsako jutro na Krško polje streljat. Tudi letoviščarjev iz Zagreba je precej. Ti ne morejo prehvaliti romantičnega kraja, lepih izprehodov, zdravega zraka in sladke kapljice. Bilo bi jih pa še mnogo več, ako bi se postavilo kopališče ter skrbelo za stanovanja in reklamo. Te zadeve se bo moral občinski odbor resno poprijeti!

Iz Št. Petra pod Sv. Gorami se nam piše: Brežiški Sokol prileti 11. avgusta popoldan v našo idilično vas. Javno bo telovadil na takozvani „gmajnici“. Živahno pozdravljamo nad vse hvalevredno misel Brežiškega Sokola, da poléti večkrat med narod, da mu pokaže svojo telesno čilost in moč duha ter da budi v njem narodno zavednost in narodni ponos. Šenpetrani nevztrpno pričakujemo dneva, ko bomo imeli čast, imeti v svoji sredini nevstrašene bojvnike za narodne svetinje. Vrlemu Brežiškemu Sokolu pa kličemo že naprej bratski „Na zdar!“

Slovenska Bistrica. Posestnika Ivana Jagodiča iz Zgornje Bistrice, ki je pred dvema tedni izeinil, je našla dne 2. t. m. perica v potoku Bistrici. Najbrž je storil samomor v hipni blaznosti.

Peddesetletnica mašništva je obhajal minolo nedeljo ptujski prošt g. Jožef Flek.

V Pušencih pri Ormožu je utonil v Dravi minolo nedeljo pastir posestnika Mastena. Ni znal plavati in je zašel v pregloboko vodo.

Kaj je list „Štajerc“? To nam pove nemškutarski „Štajerc“ v predzadnjem svojem lističu sam. V dopisu iz Račjega pravi, da je „Štajerc“ list nevednemu ljudstvu, kateri ima lepo število naročnikov, med katerimi se jih dosti najde, ki niti ne vedo, zakaj so naročeni na ta list in zakaj ga čitajo. „Tukaj ima „Štajerc“ enkrat prav, kajti mnogi nevedni „Štajercevi“ naročniki niti ne vedo, zakaj so na list naročeni in zakaj ga čitajo. Pa jim povemo to mi: Mnogi so naročeni na list zato, ker jim naročnine ni treba plačati, mnogi ga pa čitajo zato, ker jim ga nemškutarski trgovci zastonj vsiljujejo.

Umrli je nagle smrti v ponedeljek dne 5. t. m. gospodična Rafaela Česnik, poštna upraviteljica v Sv. Vidu niže Ptaja. Bila je zavedna Slovenka in obče priljubljena. Bodi ji zemljica lahka!

Pri Sv. Antonu v Slov. Gor. je umrl minoli petek gostilničar in veleposestnik g. Ignac Alt.

Pri Sv. Miklavžu pri Ormožu je pešpot na Vinski vrh in Brebrovnik preko potoka, kjer je most, v tako slabem stanu, da po noči potnik, kateri je tu neznan, mora ponesrečiti. Ker občina že nad leto dni slabega mosta ne popravi, prosimo c. k. žandarmerijo, da to zadevo višji oblasti naznani.

Dva prsta je odrezala slamoreznica učenca Padarišu v Potrni pri Radgoni, ker se je nekaj neprevidno pri stroju igral.

Sv. Lenart v Slov. Gor. Dne 81. jul. je umrl tukaj zdravnik dr. K. Benesch. Mož je deloval kot Nemec. Želeti je, da zasede njegovo mesto slovenski zdravnik.

Ozvatič mora iti! Znano je, kako nesramno je nastopil v Ormožu na Plojevem shodu velikonedeljski kaplan Ozvatič. Opijanil je nekaj nezavednih kmetov ter jih tako naščuval, da so z noži v rokah hoteli shod razgnati. Vse to je storil po naročilu mariborskega dr. Korošca, ki mu je tudi govor napisal. Nemški viteški red, ki je patron velikonedeljske župnije, je stvar strogo preiskal in v tednu dni je moral Ozvatič zvezati culico, kajti premeščen je k Sv. Jurju na Ščavnici. Bog nas varuj takih pohujšljivcev ljudstva!

V Mariboru je umrl dne 2. t. m. v 22. letu starosti učitelj g. Martin Koren.

Poučno potovanje so priredili 29. julija gencei kmetijske šole na Grmu v Maribor, kjer so si ogledali pod nadzorstvom učiteljstva tamošnje kmetijsko šolo.

O dr. Ploju piše zadnji „Slov. Gospodar“: „Saj dobro vemo, da k maši ne hodite, k spovedi in k sv. obhajilu še manj, češčenje Marije Vam je deveta briga itd.“ Tako pišejo sedaj o dr. Ploju tisti duhovniki, kateri so ga še pred tremi meseci v nebesa povzdigovali. Hinavci!

Za čebelarje. G. Jurančič, potovalni učitelj za čebelarstvo pride v nedeljo, 11. t. m. ob 3. uri popoldne k Sv. Križu pri Mariboru učiti ljudstvo umne čebeloreje. Jurančič je zadnjič izvrstno govoril v Drstenici ob Dravi višje Maribora o gojitvi prekoristnih muhic, čebel. Kdor bi rad imel srečo z njimi, pridi Jurančiča poslušati!

Grozna nesreča pri južni železnici v Spielfeldu. Dne 6. t. m. ob 4. uri zjutraj je trčil v Spielfeldu brzovlak Trst-Dunaj v majhno lokomotivo, kakoršne vozijo na progi Spielfeld-Ljutomer, ki je stala na tiru, po katerem je privozil brzovlak, s tako silo, da je vrgel lokomotivo na na sosednem tiru stoječi tovorni vlak. Kurjača in strojevodja majhne lokomotive je ubilo, strojevodja pa težko ranilo. Brzovlak je zdrsnil s tira in ga popolnoma razdril. Tudi pri tovornem vlaku je razrušenih nekaj vozov, tako da je promet na obeh tirih ustavljen. Železniški čuvaj je težko ranjen, ravnotako 2 uslužbenca poštne ambulance brzovlaka. Potnikov je 17 več ali manj težko ranjenih. Brzovlak, ki se v Spielfeldu ne ustavi, pride izza ovinka v postajo ter vozi s hitrostjo 60 do 70 km v uri! Strojvodja brzovlaka ni mogel videti, ali je tir prost, predno ni pripeljal izza ovinka. Takrat je bilo seveda že prepozno! Vzrok tega poloma pri južni železnici še ni dognan, a gotovo je enak onemu v Judendorfu, namreč prenaporna, predolgo časa trajajoča služba, premajhen odpočitek. Saj še vedno v majhnih postajah, ki pa imajo navadno več in vsestranskega dela kakor v večjih postajah, dela uradnik in čuvaj dve noči zaporedoma službo. Da potem človek nima svojih 5 čutov v oblasti, da na to in ono lahko pozabi, se ni čuditi. — Slaba plača, preveč službe, beda znotraj in zunaj, kdo bi ne opešal?! In generalna inšpekcija? Ta tega ali ne vidi, ali noče videti!

Izpred mariborske sodnije. Pred okrožnim sodiščem je bil dne 3. t. m. obsojen Jožef Gspaltl, bivši urar v Ptuj, zaradi krive na teden težke ječe.

V Mariboru je umrla dne 3. t. m. gospica Cilika Šacova. Prejšnje čase je pridno sodelovala pri narodnih slavnostih.

Hranilnica in posojilnica v Vuhredu v Dravski dolini imela je v I. poluletnju prvega upravnega leta 1907. K 146.188'22 denarnega prometa. Stanje hranilnih vlog K 52.290; stanje posojil K 40.600; stanje naloženega denarja pri drugih zavodih K 12.100. Hranilne vloge sprejemajo in obrestujejo se po 4 1/4%, posojila dajejo se po 5 1/4%. Uradni dan vsako nedeljo dopoldne.

Voz premoga je zgorel na železniški postaji Mislinje.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Koroško.

Volitev župana za občino Medborovnico-Glinje se je vršila v pondeljek, dne 22. m. m. Za župana je bil izvoljen g. Andrej Vidmar, posestnik na Loki, za občinske svetovalce pa gg. Janez Eric, kmet v Glinjah; Jos. Kirchbaumer, puškar in dobavitelj na Otravci in Miha Turk, puškar in posestnik v Resnici. V krajni šolski svet so izvoljeni sami pristaši slovensko-narodne stranke.

Kranjsko.

Shod gostilničarjev iz Kranjske se bo vršil meseca septembra in sicer najbrž 16. in 17.

Samomor. Z britvijo si je prerezal vrat v Postojni sodni pristav Milan Dolenc. Bil je takoj mrtev. Baje je storil čin iz strahu pred legarjem.

Vsled legarja je umrl v Postojni okrajni gozdni komisar g. Lampé.

Osebnost. Primarij deželne bolnišnice v Ljubljani dr. Edvard Šlajmer je dobil naslov vladnega svetovalca.

Velika nesreča na železnici se je zgodila minoli četrtek pri Litiji. Hrvaški delavci tamkaj polagajo železniške prage. Ko je prihajal tovorni

viak, se umaknejo na drugi tir; baš tačas pa pride po tem tiru od nasprotne strani lokomotiva ter zgrabi štiri delavce. Eden je bil takoj mrtev, eden je umrl čez dve uri, ostala dva sta se opomogla. Eden od mrtvih zapuša 7, drugi 4 nepreskrbljene otroke.

Legar v Postojni je že nekoliko ponehal. Našlo se je, da je voda v enem vodnjaku bila pokvarjena.

Gospodinjska šola v Ljubljani. Za 10. poučni tečaj, ki se prične letos meseca oktobra, bode zopet sprejetih večje število gojenk. Šola je v prvi vrsti namenjena Kranjčanem, ker je last „Kranjske kmetijske družbe“. Pouk je slovenski. Natančnejša pojasnila glede stroškov za stanovanje itd. je dobiti pri tajništvu „Kranjske kmetijske družbe“.

Primorsko.

Slovenska dramatična šola v Trstu. Obenem se s slovenskim gledališčem osnuje v Trstu tudi dramatična šola. Otvori se že 15. t. m. Pouk je popolnoma btezplačen.

Novi deželnozborski volilni red za Goriško bo, kakor poroča posl. Štrekelj v „Soči“, skoro gotovo potrjen, dasi se je cela slovenska Goriška uprla, ker ta vol. red bi zagotovil za nedogledni čas večino laški manjšini v dež. zboru. Potrjen bo pa samo za to, ker so tudi slovenski klerikalni dež. poslanci v dež. zboru glasovali za to postavbo.

Pojdimo za občinami Gornjegrajskega okraja!

V izreku: „V delu je blagor in napredek“, nahajajo občine Gornjegrajskega okraja svoj cilj ali smoter. Delo jim je sredstvo, da dosežejo blagor in napredek našega naroda. Tu priobčujemo primer njihove delavnosti dobesedno:

Broj 1481.

Pritožba občin gornjegrajskega okraja zaradi kršenja ravnopravnosti slovenskega jezika pri c. kr. finančnih uradih.

Visoko c. kr. finančno ministerstvo

na

Dunaju.

S členom XIX. državnega osnovnega zakona z dne 21. XII. 1867. l. drž. zak. broj 142. je avstrijska država priznala, da so vsi narodi v državi jednakopravni, da ima vsak narod nedotakljivo pravico, svojo narodnost in svoj jezik čuvati in gojiti in da je enakopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v šoli, uradu in v javnem življenju zajamčena.

Izvršujoč sklep zaupnega shoda županov, svetovalcev in občinskih tajnikov Gornjegrajskega okraja z dne 24. V. 1906. in sklepe političnega shoda v Mozirju z dne 30. IX. 1905. se podpisana županstva

pritožujejo,

da javni napisi in uradovanje pri spodaj naštetih c. kr. finančnih uradih ne ustrezajo z ozirom na slovenski narod določbam člena XIX. začetkoma naštetega zakona, temveč prezirajo zakonite pravice slovenskega jezika, kakor sledi:

I.

C. kr. finančno deželno ravnateljstvo v Gradcu.

1. Ta urad izdava prodajalcem duhana na drobno ne samo po občinah našega okraja, temveč tudi po vseh ostalih občinah slovenskega Spodnjega Štajerja samo nemške knjižice z naslovom: „Tabakfassungsbuch für Trafikanten, herausgegeben von k. k. Finanz-Landes-Direktion, Oekonomat Graz“.

2. V tem uradu ni nameščenih dovolj uradnikov, ki bi bili slovenskega jezika v govoru in pisavi v smislu slovenske slovnice dovolj zmožni.*

3. C. kr. finančne oblasti dajejo prodajalcem duhana na drobno samo nemške tiskovine, kakor:

a) Revisions Vormerk, aufgelegt in der Tabaktrafik des Trafikant in itd.

b) Befugnis zum Verkaufe des Tabakes im Kleinen.

c) Pflichten der Tabakkleinverschleisser.

4. Verordnung des Finanzministeriums betreffend die Regelung des Tabakverschleisswesens. Vorschrift für die Tabaktrafikanten.

* Ker se delovanje c. kr. deželnega finančnega ravnateljstva v Gradcu ne rasteza samo na nemški, temveč tudi na slovenski del t. j. na slovensko tretjino dežele, morajo biti v njegovih uradih nameščeni uradniki, ki so obeh deželnih jezikov popolnoma zmožni.

Ker se nekatere teh tiskovin na stene obešajo, je preziranje slovenskega jezika še bolj počitovano in nezakonito ravnanje c. kr. finančnih oblasti tako reči na ogled izpostavljeno.

II.

C. kr. okrajno finančno ravnateljstvo v Mariboru.

1. Ta urad preplavlja vse naše občine s čudovito drznostjo in trdovratnostjo s samonemškimi „Zahlungsauftrag-i“. Neštetokrat so se mu bili vrnili ti „Zahlungsauftrag-i“, osobito od občine Kokarje, z naznanilom, da jih niti stranka niti župan ne razume, doposlali so se sicer na to slovenski „Plačilni nalogi“, a prihodnji so bili zopet samo nemški. Ta izzivajoča procedura se vrši že dve leti ter je noče biti konec. Nekaterim slovenskim občinam Gornjegrajskega okraja pa se sploh vedno določiljajo samo nemški „Zahlungsauftrag-i“.

2. Zunaj na ulično stran poslopja tega ravnateljstva je samo nemški napis: „K. k. Finanz-Bezirks-Direktion“.

8. Na oznanilni deski tega urada se nahaja tudi samo nemški napis: „K. k. Finanz-Bezirks-Direktion“.

4. Vsi napisi nad durmi vseh uradov tega ravnateljstva so brez izjeme samo nemški.

5. Dne 3. X. 1906. sta bila na oznanilni deski od 7 razglasov samo dva nemško-slovenska, ostalih pet je bilo samonemških.

6. V njegovih uradih sta samo dva uradnika zmožna pravilne slovenščine v govoru in pisavi, vsi ostali pa ne.

III.

C. k. kontrolno vodstvo finančne straže v Celju.

1. Ta urad rabi samonemški uradni pečat.

2. Določilja nekaterim slovenskim občinam naslove na kovertih v nemškem jeziku.

IV.

C. kr. finančne straže oddelek v Šoštanju.

1. Uradni pečat tega oddelka je samonemški.

2. Istotako je odtisec za zeleni pečat samonemški.

V.

C. kr. davkarija v Celju

ima sledeče samonemške napise:

1. „Hausirverbot“.

2. „Steuer Cataster und Gebühren Bemessung“.

3. „Cassa“.

4. „Schulgeld Marken hier erhältlich“.

5. Uradni pečat je samonemški.

7. Ta urad dopisuje s podpisanimi županstvi sicer redko, toda vselej po nemško.

7. Tiskovine, ki so tu našete pod naslovom „C. kr. davkarija v Gornjemgradu“, so tudi pri c. kr. davkariji v Celju samonemške.

(Kone prihodnjic.)

Gospodarski paberki.

Nekaj o „praških za živino“.

Kolikokrat se po časnikih priporočajo kmetom razni „praški za živino“, češ, dajajte živini te praške in dobro se vam bo redila. In lepa, vabljava imena dajejo spekulantski fabrikanti svojim praškom.* Resnica je žalibog, da opeharijo razni agenti za te praške marsikaterega kmeta za marsikako svetlo kronico, ki bi jo bil lahko dal za eno ali drugo klajo, ki bi njegovi živini v resnici hasnila. Mnogokrat ti brezvestni agentje celo pravijo, da ti praški koristijo živini tudi za razne bolezni, in res se da marsikateri kmet pregovoriti, da v slučaju bolezni, namesto da bi poklical veččega živinozdravnika, daje bolni živini praške, in žival mu neredkokrat kljub prašku pogine. Šele taka škoda izuči marsikaterega kmetovalca.

Kaj je torej z „živinskimi praški“? Agentje pravijo, da sestojijo praški iz fosfornokislega apna, janeža, kopriča (sladki janež), brinovih jagod, sladiča, rožiča, nokote itd. To so res sredstva, ki vzbujajo tek in dobro učinkujejo. Toda v praških je vseh teh stvari proketo malo, ker preizkušnje so dokazale, da tvorijo praške po večini: pesek, pepel, senene rože in druge kot piča popolnoma nerabne snovi. Kako se naj žival od teh stvari odebeli, bo vsakemu nerazrešljiva uganka.

Snovi, ki bi naj tvorile te praške, namreč zgoraj navedeno apno, janež, koprič, brinove jagode, sladič, rožič, nokote itd. se dobe posamezno v trgovinah po silno nizkih cenah, spekulantski fabrikantje pa prodajajo svoje praške po izredno visokih cenah — in se bogatijo na račun ljudske nevednosti.

Že različna imena teh praškov kažejo, da je vse skupaj preračunjeno le na dobičkarstvo raznih spekulantov.

Kmetje, ne kupujte takozvanih živinskih praškov, ampak krmite svojo živino sicer pametno in razumno, in dosegli boste najlepše uspehe!

Muhe v hlevih.

Velika nadloga v živinskih hlevih so muhe. Dokazano je, da izgublja živina s tem, da se mora vedno braniti muham in mahati z glavo okoli sebe, dan na dan mnogo moči, in v to se izrabijo seveda po klaji pridobljene redilne snovi; in sicer porabi ena žival v obrambi proti muham na dan toliko redilnih snovi, kolikor jih je v enem kilogramu ovsa. Zato je potrebno, da kolikor mogoče omejimo v svojih hlevih to nadlego. Dozdaj sicer nimamo izdatnega sredstva. Toda nekoliko si pa lahko pomagamo. Če namažemo strop z mešanico iz apnenega beleža (apnice) in galuna, ne morejo muhe na stropu obviseti. Stene bi se naj od časa do časa namazale s kreolinom, lizolom ali petrolejem. Tudi je dobro, da se napravi hleve temotne. K temu se okna namaže z mešanico iz apnice in perilnega modrila. Tudi preprih tik pod stropom dobro upliva; ta pa se doseže, če se namesto oken napravijo žaluzije. Kjer gnezdi v hlevih lastavice, pustimo jih, ker lastavice pridno pokončavajo muhe.

Pomanjkanje vode pri sadnem drevju.

Na strmih, posebno južnih rebrih trpijo drevesa dostikrat vsled pomanjkanja vode. Tudi najmočnejši dež ne vpliva mnogo, ker voda prehitro odteče, tako da je le malo odide v zemljo. Pomanjkanje vode pa povzroči redno pomanjkljivo zorenje, prehitro odpadanje sadja in dostikrat popolno neplodnost drevja. Zato moramo varovati drevje na rebrih pred pomanjkanjem vode, in to s tem, da izkopljemo pošev k drevesom jarke, po katerih napeljamo vodo. Drevesa sama pa obdajmo s krožastimi zemeljskimi nasipi, ki jih utrdimo s fašinami (vrbovino), da jih plohe ne odnesejo. Dostikrat pa celo na ravnini trpi sadno drevje na pomanjkanju vode. Tu je potrebno zalivanje.

Kako zdravimo klejni tok na sadnem drevju?

Na mnogih drevesih opazimo, kako se tu in tam cedi iz drevesne skorje drevesni klej. Skušajmo zdraviti drevesno bolezen na sledeči način: Ko je klej (gumi) po dežju precej razmočen, odstrani ga s kako trsko ali topim nožem, potem izreži rano z ostrim, naprej zakrivljenim, spicastim in tenkim nožem skrbno, čisto in popolnoma. Izrezi moraš celi kanal od tam, kjer se začne, do tam, kjer neha. Dostikrat je treba ne samo na ravno, ampak tudi v pošev globoko vrezati, kakor daleč pač sega kanal, ki ga spoznaš po rujavih žilicah. Če je bil kanal kratek in bolj na površini, zadostuje, če namočiš čunjo v vinski ocet (jesih) in s tem rano izpereš. Večje rane moraš zamašiti z vato ali predivom, koje pa večkrat napojiš z vinskim octom. Ko se je rana posušila, jo namaži z vodenastim voskom. Pri tem pa moraš seveda drevesu tudi primerno gnojiti, ker gnoj, ki ima mnogo dušika, klejni tok pomnožuje, je potrebno gnojiti s sredstvi, ki imajo malo dušika, pa več fosforne kisline, kalija in apna. Potem pa prekoplji zemljo okoli drevesa prav globoko ter pomešaj težko zemljo s prašno, da tako postane bolj premočljiva. Mnogokrat povzročijo tudi nagle vremenske spremembe klejni tok. Drevesa ne morejo mestoma premočnega navala soka obvladati in ti soki silijo skozi vsako najmanjšo razpoklino na zunaj. Pred preveliko vročino obvaruješ drevje z narezovanjem.

Seno ali otava?

Splošno se misli, da je seno (prva košnja) redilnejše nego otava. Zato se otava tudi slabše plačuje. Če pa primerjamo redilnost dobro spravljene otave z ono sena, najdemo:

	v senu	v otavi
beljakovine	12 ⁰ / ₀	15 ⁰ / ₀
masti	4 ⁰ / ₀	5 ⁰ / ₀
ogljenih hidratov	45 ⁰ / ₀	41 ⁰ / ₀
les	30 ⁰ / ₀	25 ⁰ / ₀
pepel	7 ⁰ / ₀	11 ⁰ / ₀

Otava ima torej več redilnih snovi, beljakovine in masti, nego seno. Tudi otavo živina lažje prebavlja nego seno. Poskusi so pokazali, da prebavi živina

	pri senu	pri otavi
beljakovine	62 ⁰ / ₀	70 ⁰ / ₀
masti	57 ⁰ / ₀	68 ⁰ / ₀

Praksa je tudi dokazala, da krave, rejče z dobro spravljeno otavo, dajejo več mleka in da se dado boljše rediti. To je razumljivo, ker obstoji otava iz pozneje zraslih mlajših in nežnejših travnih delov, ki imajo več beljakovine in se dajo tudi lažje prebaviti. Pri travnikih, ki so gnojeni s Tomaževo žlindro in kajnitom, vpliva tudi to, da pridejo te redilne snovi posebno po prvem gnojenju šele po drugi košnji do polne veljave.

Priporočati je tudi, da se spravi otava suha pod streho, ker trpi po izpiranju z dežjem vsled lažje razkrojitve redilnih snovi še bolj nego seno.

Kako si izboljšamo deteljišča?

V zadnjih letih so začela ponekod deteljišča pojemati v svoji rodovitnosti. Posebno lucerna in

rdeča detelja prideta tukaj v poštev. Ker se ti pojavi gode kljub pridnemu gnojenju s hlevskim gnojem, zato moramo iskati vzrok drugje. Opazovalo se je, kjer so žito in vanje vsejano deteljo gnojili obenem s kostno moko in superfosfatom, da so deteljišča izvrstno uspevala in da se je lahko tam sejala detelja večkrat zapored, vedno je lepo rasla. V navadnih razmerah zadostujeta 2—25 meterska stota kostne moke in superfosfata, da se pomnoži v detelji fosforne kisline in se tako doseže lepo uspevanje detelje. Najboljše je pa združiti gnojenje s hlevskim gnojem z umetnim gnojenjem. Hlevski gnoj zrahlja zemljo in pomnoži prst črnico (humus); kostna moka in superfosfat pa dovajata fosforne kisline.

Pitna voda in drobljivost (krhkost) kosti.

Drobljivost kosti je navadno posledica pomanjkovanja apnenih soli, čemur pa ni vzrok samo klaja, ki ima malo apna, ampak tudi voda, ki ima malo apna v sebi. Taka voda je navadno bela, brezbarvna in brez duha ter nenavadno mehka. Neki kmet, ki je živino napajal s tako vodo, je imel vedno nesrečo, da se je sedaj pri eni, sedaj pri drugi živali pokazala drobljivost kosti. Potem je začel napajati živino z bolj trdo vodo in vsa živina je bila kmalu zdrava. Zato je pa potrebno, gledati pri živini tudi na pravo pitno vodo.

Zadružno prodajo jajc je vpeljala ena mlekarica na Moravskem in je plačevala povprečno celo leto za kg jajc (okrog 18—19 kom.) 99 vin. Če primerjamo s tem cene jajc pri nas, uvidimo uspeh skupne prodaje jajc; uspeh pa tiči zlasti pri prodaji na kg tudi v tem, da se ljudje bolj zanimajo za perutninarstvo in redijo kokoši, ki ležejo mnogo in velikih jajc.

Zadružništvo na Irskem. Živahni Irski, ki so dovzetni va vsako novo stvar, so se z vso vnemo poprijeli zadružništva in so v tem oziru daleč nadkrilili Angleže. V celem obstoje 4 zadružne zveze z 835 zadrugami (dandanes gotovo nad 900) in sicer pripada istim 331 mlekar, 151 nakupovalnih zadrug, 232 posojilnic, 25 perutninarskih, 9 lanarskih, 50 prodajalnih, 18 čebelarskih zadrug, 2 zadrugi za sušenje slanin in razne druge zadruge.

Največja mlekarica na Danskem je v Haslewu. Ista dabi na leto 50 milijonov kg mleka; mlekarica ima 400 uslužbencev, 40 voz vozi vsak dan mleko v steklenicah v Kodaň. Kjer obstoji zaloga, ki preskrbuje 700 trgovin s sirom in pretnim maslom. Sirarstvo se v veliki meri goji; zaloga obsega 50.000—70.000 pet in pol kilograma težkih kosov raznih vrst.

Vrednost mlekarne in strojev znaša 2 in pol milijona kron.

Trimesečni mlekarški tečaj. Mlekarstvo je ona gospodarska panoga, ki se še pri nas premalo upošteva. Veliko zaslug za povzdigo mlekarstva so si pridobile mlekarke zadruge, katere se v zadnjem času prav narljivo snujejo na Kranjskem. Uspeh mlekarne pa je odvisen od strokovno izvežbanih mlekarjev; radi tega prireja c. kr. kmetijska družba v Ljubljani mlekarške tečaje. Drugi tak tečaj se je zaključil 7. julija na Vrhniki ter so bili navzoči zastopniki deželne vlade, deželnega odbora, kmet. družbe, kranjske trgovske zbornice, „Zadružne Zveze“ v Ljubljani in mlekarne na Vrhniki. Voditelj tečaja, potovalni učitelj za mlekarstvo g. J. Legvart je pozdravil navzoče, podal kratko sliko o celem tečaju ter se zahvalil mlekarici na Vrhniki, ki je dala svojo krasno novo mlekarico na razpolaganje kot učilo in udeležencem tečaja za stanovanje. Nato je sledil kratek izpit, ki je pričal o velikem uspehu tečaja. Tečaj je obiskovalo 16 učencev, izmed teh 1 iz Gotovelj na Štajerskem, kateri so prav marljivo sledili pouku. Mlekarstvo je spet dobilo 16 mlekarjev strokovnjakov, ki bodo veliko pripomogli k nadaljnjemu razvoju mlekarstva.

Kako se dela na Kranjskem za napredek kmetijstva. Kranjska c. k. kmetijska družba je uvidela, da se največ da doseči za napredek gospodarstva s poukom. Zato izdaja dobro urejen kmetijski list „Kmetovalec“, vzdržuje slovensko kmetijsko šolo na Grmu in prireja po raznih krajih poučne tečaje. Tako jih je priredila letos že pet in sicer 14. I. 1907. sestanek mlekarških zadrug in razstavo masla v Ljubljani s širjimi predavanji, ki se tičejo te stroke. Na Gorenjskem je priredila v Gorjan štiridnevni poučen tečaj o kmetijstvu od 4.—7. sušca. Za gospodinje in njih hčere se je priredil na družbini gospodinjski šoli v Ljubljani mlekarški in perutninarski tečaj od 20.—23. sušca. Za umno pridelovanje krme se je priredil na kmetijski šoli na Grmu dne 27. in 28. vel. travna tečaj za pridelovanje krme. Sedaj pa se vrši trimesečni mlekarški tečaj na Vrhniki, ki se je pričel dne 1. malega travna in bo trajal do 30. rožnika. Pri teh tečajih govorijo priznani izvedenci v teh strokah.

Koliko vina se pridelava v Kaliforniji. Vinarstva v Kaliforniji se silno razvija ter bo kmalu ne le zadoščala konzumu Zedinjenih držav, temuč se ga že sedaj mnogo izvažata. Kalifornijski vinogradi zavzemajo površje 100.000 ha. Na leto se pridelava povprečno 4.350.000 hl vina, kar predstavlja vrednost 430 milijonov kron. Zelo mnogo se razen tega izvažata tudi suhega grozdja.

Zadnja poročila.

Okrajni odbor narodne stranke za Braslovče, Polzelo, Gomilsko in Rečico na Paki skliče na dan 11. t. m. ob 3. uri popoldne zaupni shod v gostilno g. Hočvarja na Gomilskem. Pristaši narodne stranke, vsi na važni shod! Pri neugodnem vremenu se preloži shod na 18. t. m.

Okrajni odbor.

V **Žrečah pri Konjicah** je umrl dne 5. t. m. nadučitelj g. Ludvik Tribnik v 54. letu starosti.

Štajerski deželni zbor bo najbrž sklican na dan 15. septembra k zasedanju in bo zboroval kake tri tedne.

Velika nesreča pri Poatijeju na Francoskem se je pripetila tako, da je lokomotiva zdrknila s tira na mostu čez reko, podrla most ter padla v reko z dvema vozoma tretjega razreda. Dosedaj so dobili iz vode in razvalin 15 mrtičev, kakih 40 oseb se še pogreša.

Naglo sodbo za Njujork v Ameriki zahtevajo meščani na svojih skodih. V zadnjih 14 dneh se je izvršilo 12 umorov in 117 posilstev na ženskah.

XXII. velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda se je vršila dne 6. t. m. v Bohinjski Bistrici na Gorenjskem. Udeležilo se je nad 400 ljudi, med temi do 200 duhovnikov, ki so se zbal, da bi se jim odvzela komanda v družbi. In vendar so kljub temu, da sta jim prišla na pomoč vsemogočna dr. Korošec in dr. Verstovšek, — sijajno pogoreli. Že dolgo si je želel vsak rodoljub, da se družba postavi na moderno stališče, in to se je zgodilo z novoizvoljenim odborom. Ko so klerikalci videli, da je odločna volja večine družbenikov, da prevzamejo vodstvo, so tulili kakor besni. Iz poročil kratko sledeče: Preteklo leto je imela družba 152 podružnic z nekaj nad 8000 člani. Vzdrževala je 12 otroških vrtcev, 3 podpirala, dalje pa 5 ljudskih šol. — Dohodkov je bilo 63.983 K 78 vin., stroškov 54.676 K 99 vin. — Odbor se je volil najprej potom kompromisa z vzklikom. Ker so pa klerikalci ugovarjali, se je volilo z glasovnicami in pri tem je lista naprednjakov sijajno prodrla. Izvoljeni so: prvomestnikom Andrej Senekovič z 247 (proti dr. Deteli s 7 glasi), odbornikom: dr. Ivan Merhar (239), dr. Gregor Žerjav (237), dr. Karl Bleiweis (223), Franc Pahernik (222); dr. Fran Novak (208), prelat Gregor Einspieler (175). Oddanih je bilo največ veljavnih 256 glasov. — Klerikalci so potem nahujskali Korošca Grafenauerja, da je nekaj javkal, dr. Korošec — hujskač pa jih je slišal, da jih bo pomnil vse življenje. Niti glasovalne pravice ni imel fant, ravno tako ne dr. Verstovšek, pa baš ta dva sta se morala najbolj vsajati. Za družbo pa doslej ni storil nobeden prav nič. Žalostno bi bilo, ako bi bili skupščinarji res smatrali ta dva za zastopnika Štajerske, toda hvala bogu smo imeli tam moze, ki so jima povedali, da nimata govoriti v imenu Štajerske. — Da je družba prišla konečno do ozdravitve, se imamo Slovenci v prvi vrsti zahvaliti naši vrli mladini. Čast ji! Novi odbor pa naj vodi družbo vrolo na poti napredka in zdrave prosvete!

Za obrambo planinskih pašnikov. Poljedelsko ministerstvo je, kakor poročajo dunajski časopiši, dne 29. jul. izdalo na vse deželne vlade odlok, v katerem so zadržani temelji postavne predloge za obrambo planinstva. Namen vsem je ohranitev planinskih pašnikov za kmetijsko govedorejo. Planinska vprašanja bodo v vedni razvidnosti, za nadzorstvo planin bodo posebni organi. Pri političnih oblastih druge instance se ustanovijo planinski sveti kot gremijalne oblasti; pri okrajnih glavarstvih se bodo vodili točni zapiski o planinstvu.

„Slovensko založništvo“. Zadrugo pod tem imenom si je osnovala v svrhu izdajanja časopisov ter knjig slovenska gospodarska stranka na Kranjskem.

V **Podgradu v Istri** je umrl dne 6. t. m. Slavoj Jenko, bivši deželni poslanec, župan v Podgradu, skrajno odločen, značajan in delaven mož, svobodomiseln v pravem pomenu besede. Kakor hrast je stal v ljuti borbi narodni in gospodarski — in vsa Istra žaluje ob njegovem grobu.

Samostanski škandali v Italiji. Vsled izida preiskave je načelnik v Savoni ukazal takoj zapreti salezijanski deški zavod in dekliški zavod Santa Catarina. Veliki inkvizitor Salezijancev, don Musso, je pobegnil, ker bi ga sicer zaprli. Salezijanci imajo v Italiji nad 100 takih zavodov, ki se vsi preiskujejo.

Celjski klerikalni generalni štab je razposlal razne kaplane, ki sedaj v počitnicah nimajo nobenega dela, na vse strani, da agitirajo za klerikalno celjsko posojilnico. Tako leta tudi kaplan Pučnik iz Celja po gornjegrajskem okraju. Toda tamkajšnji prebivalci vedo, da ne bo kaj prida, kogar pošlje znani konzumar žalostnega spomina Gorišek, — in mu ne zaupajo. In to je edino prav! Ne dajte se zapeljati od ljudi, ki se razumejo na gospodarstvo toliko, kakor vaši čevlji!

Hmeljarji, pozor! Hmeljarsko društvo v Žalcu opozarja vse hmeljarje, da se bo letos v obče pridelalo obilo hmelja in sicer v drugih krajih več, kakor pri nas. Gotovo je, da bodo — pri itak nizkih cenah — le tisti hmeljarji svoj pridelek še precej lahko prodali, kateri bodo imeli skrbno obrano, dobro in pravilno posušeno in lepo sortirano blago. Slabo obrani, nepravilno posušeni in ne sortirani hmelj bodo letos le težko našel kupca ali pa se bode mogel prodati po prav nizki ceni. Hmeljarji! upoštevajte vsi dani vam svet.

Šmihel nad Mozirjem. Kmetijska podružnica priredi dne 18. avgusta potovalno predavanje predpoldne po rani sv. maši na Rečici, popoldne pa v Mozirju. Predava gosp. potovalni učitelj Fr. Goričan.

Haloze so si dne 5. t. m. ogledali: deželni namestnik Clary, ptujski glavar Prah in vinarska komisarja Matiašič in Suppanz.

Žetve na Ogrskem so splošno slabše, nego se je pričakovalo. Žita bo približno 10.40, pšenice 32.26, ječmena 12.91 in ovsa 11.43 milijonov meterskih stotov, torej približno vsega za 30 milijonov meterskih stotov manj nego lani. Turščica bo dala dobro srednjo žetev, v nekaterih krajih celo bogato. Tudi krompir se je zboljšal. Repe bodo dale srednjo žetev, precej dobro pa tobak, hmelj in vrtni sadeži.

Močen potres so čutili dne 6. t. m. v Kotoru na jugu Dalmacije in tudi v Črni gori.

Pred nevihto je v Rozi na Laškem zbežalo v cerkev 15 kmetov. Udarila je strela, ubila dva kmeta, ostalih 13 pa mamilo.

Olomuški nadškof Bauer bo imenovan te dni najbrž kardinalom.

Splošna volilna pravica za deželne zборе. Kakor se čuje, se vlada ne namerava več upirati uvedbi splošne volilne pravice tudi v deželne zборе. Vprašanje je, če se bo sprijaznil s to mislijo tudi cesar.

Madžarska pravica. V Miavi je sodnik obsodil tri slovaške učitelje vsakega v 15 dnevno ječo in 200 K globe, ker so okrasili šolsko sobo z dvema hrvaškima zastavicama. Veliki župan je obsodbo potrdil.

Granata se je razpočila pri topničarskih strelnih vajah v Belovaru. Eden vojak je bil ubit, več vojakov pa je hučo ranjenih.

18 rudarjev je bilo ubitih vsled razstrelbe plinov v rudniku Mittelbexbach na Nemškem.

V konkurz je prišla nemška kmetijska hranilnica in posojilnica v Mostu na Češkem.

Velik škandal se razkril v Opavi. Neki odličnim stanovom pripadajoči gospod je dlje časa zavaljal šolske učenke v svoje stanovanje, ter jih zlorabljal. Vse onečastčane deklice so oddali v zboljševalni zavod.

Poroka. Na Vrbskem jezeru se je poročila hči mariborskega notarja Alice Firbas z dunajskim trgovcem K. Deckerjem.

Vinska letina v Dalmaciji bo letos najbrž prav dobra. Dež zadnjih dni je k temu znatno pripomogel.

V Dolu pri Hrastniku je posestnik Igričnik odpovedal stanovanje delavcu iz kemične tovarne v Hrastniku, ker ta ni hotel voliti Benkoviča. Obdolžil ga je v svoji strasti celo tatvine. Zato ga je sodnija v Laškem priškrnila zaradi zlobnega in predolgega jezika na 7 dni zapore z dvema postoma.

Kmetijska stoletnica. Dne 23. oktobra t. l. mine 100 let, odkar je s cesarskim dekretom stopila v življenje c. kr. deželna kmetijska družba na Dunaju. Priredile se bodo v proslavo tega dne na Dunaju velike slavnosti.

Za narodni sklad je uposlal 54 kron g. notar Franc Stupica iz Št. Lenarta v Slov. Gor. in sicer 4 K kot dobiček na kegljišču Josipa Podboja v Ribnici na Kranjskem po g. Rusu iz Loškega potoka, 50 K pa je globa, plačana po županu Vincu Kronvoglu iz Gočeve, vsled poravnave v kazenski zadevi. Narodnjaki, posnemajte!!

Desetletnico otvoritve Narodnega doma v Celju obhajamo danes dne 8. t. brez vseh slovesnosti.

Miha Vošnjak, oče slovenskega posojilništva, obhaja na jesen sedemdesetletnico.

Slovensko zdravniško društvo zborno je jutri ob 9. uri pop. v Celju v Narodnem domu.

Že zopet nesreča na železnici. V noči od 6. na 7. t. m. je skočil s tira vlak med Talsejem in Tremessen na Poznanjskem. Ubitih je baje 8 ljudi, ranjenih nešteto.

Društvene vesti.

Oklic. Podpisani pozivlja v imenu krajevnega odbora, da se blagovoli javiti vsak(a) udeležnik(ca) glavne skupščine „Zveze avstr. jugoslov. učitelj. društev“ v Radovljici radi prenočišča in skupnega obeda podpisane do 15. avgusta t. l. Krajevne razmere zahtevajo to. **Iv. Šega.**

Kajžnica Št. Jurij ob j. ž. priredi dne 11. avgusta v gostilni pri A. Nendlu ob 8. uri popoldne in ob 7. uri zvečer šaloigro „Trije čeki“. Čisti dobiček se porabi v prid društvu. Vstopnina popoldne I. sedež 40 h, II. sedež 20 h. Zvečer vstopnina 60 h za osebo. K obilni udeležbi vlijudno vabi odbor. — Popoldanska predstava se vrši za okolice, ki bi radi prisostvovali igri, a jim je zvečer neugoden čas.

Razpis nagrad. Kdo hoče zaslužiti tisočak? Ob priliki „Planinskega sejma“ se izda poseben časnik. Za najboljšo primerno pesem, ki pa mora biti seveda izvrstna, šaljivo žalostna in resno vesela, se razpiše nagrada 1000 vinarjev. Ravno toliko, tedaj 1000 vinarjev za primerno povest sladko skrivnostno ginjaive vsebine. Rokopise je pošiljati uredništvu. Imena odlikovancev bodo priobčena v listu samim, kakor tudi čas, kedaj se izplača nagrada.

Frischaufove razglednice. V proslavo sedemdesetletnice vseučiliškega profesorja dr. Frischaufa, znanega prijatelja Slovencev, je založila Savinska podružnica Slovenskega planinskega društva zelo lične razglednice s sliko Frischaufovo. Čisti dohodek razglednic je za Frischaufovo kočjo na Okrešlju, ki se pridno gradi. Bojakinje in rojaki, poslužujte se teh razglednic v korist Savinske podružnice! Ako jih nimate v vašem kraju noben trgovec v zalogi, naročite naravnost od Savinske podružnice S. P. D. v Gornjem gradu ali pa vzpodbudite vašega trgovca, da si jih on naroči. Vinar do vinarja goldinar!

Družmirje pri Šoštanju. Ljudska veselica so vrši dne 18. avgusta. Pričakovati je, da prihitijo takrat k nam vsi oni, ki se hočejo v vesel družbi dobro zabavati. Prostor pri „Basistu“, kjer se ima veselica vršiti, je obličen in bo za veselico dobro urejen. Opozimmo sosedna društva, da se okirajo na to našo prireditev, naše sosede pa najvjudneje vabimo, da nas s svojim posetom počastijo, ker nas s tem k narodnemu delu vzpodbujajo.

Na sporedu so prav zanimive in šaljive točke. O tem prihodnjic.

Bratne društvo pri Sv. Marku niže Ptuja priredi v nedeljo, dne 11. avgusta t. l. dvojje predavanje in sicer ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih; namreč: 1. „Času primerni kmetijski nauki“, govori g. Ivan Belle, deželni potovalni učitelj v Mariboru. 2. „Kmetičko stanje v turški dobi“, g. profesor dr. Ludovik Rlyko v Mariboru. — Po predavanju prosti zabava s tamburanjem v gostilni g. Martin Čeha v Markovcih. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slov. akad. feriale društvo „Bodočnost“ si je na zadnjem občnem zboru v Ptuj izvolilo sledeči odbor: Predsednik: phil. Slavko Reich; podpredsednik: iur. Hinko Ingolič; tajnik: iur. Odon Čajniko; blagajnik: for. Gustav Hričič; arhivar: abt. Vek. Šumenjak; preglednika: iur. Ant. Vesenjak in phil. Janez Korpar. Vsi dopisi naj se blagovoljno pošiljati t. č. predsedniku phil. Slavko Reich pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. ali pa t. č. tajniku iur. Odon Čajniko pri Sv. Bolfenku blizu Središča.

Zahvala.

Bratsko gasilno društvo trboveljako in trboveljski rodoljubi, osobito g. Klemenčič, poslali so nam nepričakovano in vesele dar v znesku 62 K 23 vin. za nabavo društvene zastave. Za ta redki dokaz iskrenega prijateljstva se priščno zahvaljuje

prostovoljno gasilno društvo rajhenburško.

Anton Kunej, načelnik.

Zahvala.

Telovadno društvo Savinski Sokol se najprejreje zahvaljuje svojemu dobrotnemu podporniku gosp. Fedor Matjevič Štifterju, vseučiliškemu profesorju v Kalugi, za velikodušni dar 50 K, katere je poslal ob sprejetju častne diplome. Vsa čast takim možem, ki kot zavedni narodnjaki tudi v tujini ne zabijo domačih slovenskih društev, in želeli bi bilo, da se tudi po slovenskem ozemlju pojavljajo narodnjaki, ki bi podpirali prekornostna sokolska društva, da se zamorejo ista krepko razviti, plodonosno delovati in popolno rešiti svojo težavno nalogo. Živel naš dobrotnik, in posnemalci! Na zdar!

Za odbor:

Avgust Kraigher
t. č. načelnik in tajnik.

Dr. Josip Goričar
t. č. starosta.

Izjava.

Podpisana Veronika Krajnc iz Radoslavec obžalujem neosnovano obdolžitev g. Franceta Marinič iz Radoslavec glede smrti mojega moža, ga prosim odpusčenja in se mu zahvaljujem za zaprinešeno sodnijsko kazen.

Radoslavci, dne 3. avgusta 1907.

140 1

Veronika Krajnc.

Zahvala.

Slavna posojilnica rajhenburška je darovala za učila znesek 40 K. Najlepše se zahvaljuje

šolsko vodstvo in krajni šolski svet rajhenburški.

Javna zahvala

spoštovani zavarovalni banki „Slaviji“ v Pragi, ter general. zastopu v Ljubljani za njihovo kulanco, katero so pri moji nesreči pokazali. Moj mlin je pogorel meseca junija t. l. zavarovalnino imel bi pa že meseca aprila plačati, tako da ob času požara ni bil moj mlin vsled neplačila nič zavarovan, vendar me je pa cenj. ravnateljstvo banke „Slavije“ vsled pomilostne prošnje vslišalo in mi celo odškodnino milostnim potom priznala. Tem potom se prav srčno zahvaljujem omenjeni zavarovalnici in tudi njenim pooblaščenim in priporočam to zavarovalnico vsakemu posestniku ter vsem obrtnikom Rad vsakežem vsakemu na vprašanje glede moje nesreče. Danes sem popolnoma pokrit v svojo popolno zadolžnost. Zavarujte vaše imetje edino pri banki „Slaviji“, ker je v resnici edini najstarejši slovenski vzajemni zavod v Avstriji.

Metava pri sv. Petru niže Maribora 1./8. 1907.

136 1

Leopold Kranje, posestnik.

V mestu Mariboru se prodaja

hiša z gostilno

enonadstropna, na dobrem mestu, v bližini glavnega trga, zaradi rodbinskih razmer pod jako ugodnimi pogoji. Več pove Ivan Veras, gl. zastopnik „Slavije“ v Mariboru, sodnijska ulica šte. 17.

138 3-1

Učenca

ki je priden in pošten, s primerno šolsko izobrazbo ter poštenih staršev, se sprejme v uk v mešano trgovino.

139 2-1

Jožef Degen, Sv. Peter pod Sv. Gorami (Štajersko).

Surovo maslo za čaj — suhe gobe

kupuje v vsaki količini

A. Schanil, Dunaj VIII., Skodagasse 15.

88 10-2

Dober, priden

kovač

se išče za obcestno kovačnico. Mož bi bil obenem prevažalec na brodu čez Savo. Vprašati je v graščini **BLANCA pri SEVNICI** (Sp. Štajersko).

(125) 3-1

Sprejemem v trgovino takoj

2 učenca

ter tudi enega

trgovskega pomočnika

ki ima dobra izpričevala.

135 5-1

Andrej Frece, Bizeljsko.

Mlin se da v najem

v občini Višnjava pri Vojniku. Mlin je na novo popravljen, s tremi tečaji, na močni vodi, v dobrem in lepem prostoru; zraven je tudi nekaj zemljišča; najemnina do dogovora. Več se izve pri Rok Lončarju v Višnjavi pri Vojniku. 4-2

Dobro žgano opeko

prepisane velikosti, prodaja vsako množino

Delniška pivovarna v Žalcu.

187 8-1

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih štano s eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

na občinske urade krajne šolske svete, učiteljske, župnijske urade, okrajne zastope, učiteljske zastope, hranilnice, posojilnice, odvotnike, notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnaté vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štampilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cvetlicami od najpreprostejših do najfinejših.

Albumi za slike, dopisnice in poezije. (9) 17

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago. Solidna in točna postrežba.

Ven z blagom

kadar gre sezija proti koncu, je moj namen, zaradi tega prodajamo do 1. septembra po čudovito znižanih cenah. Vsaki prvi teden v mesecu velika prodaja ostankov

R. STERMECKI & CELJE

Trgovska hiša manufakturnega in modnega blaga na debelo in na drobno.

Sprejme se neoženjen

žagar

srednje starosti. Želi se, da je vsaj deloma več tudi mlinarske obrti.

Nastop s 15. avgustom t. l.

Pogoji ugodni.

Ponudbe sprejema oskrbnistvo veleposestva na Slomu pri Ponkvi ob j. ž.

134 1

Krojaški stroj

sistem Dürkopp proda prav po ceni

Anton Kožuh, krojač v Dramljah.

Sprejemem takoj

učenca

J. Govedič, ključavničar in mehanik, Vransko.

141 1

Izjava.

Podpisani izjavljam, da besede katere sem govoril o Francetu Krambergerju v Gočovi, kakor sem se prepričal pozneje, ne odgovarjajo resnici.

Vinc. Kronvogel, veleposestnik in župan v Gočevi p. Sv. Lenart v Sl. Gor.

Naznanilo in priporočilo!

Podpisana se najsrčneje zahvaljujeva vsem cenjenim obiskovalcem gostilne „Slovenskega delavskega podp. društva v Celju“ ter naznanjava, da sva prevzela

gostilno Skalna klet.

Slavnemu občinstvu se najtopleje priporoča za obilen obisk, zagotavljajoč, da bo vedno najina skrb vsakogar najboljše in ceno postreči. Gostilna je le 10 minut od mesta oddaljena; zraven je lep senčnat vrt, kegljišče i. dr. Najugodnejše sprehajališče za rodbine.

Svoji k svojim! Egid in Minka Vihar.

Kdor želi kupiti zalo in veliko posestvo

tudi veliko sadnega drevja; sta 2 zidani hiši, 1 lesena, 2 kozolca, hlev za živino; redi se lahko 14 glav živine; je še več gospodarskih poslopij. — Proda **A. Juteršek, gostilničar v Ljubečni pri Celju.**

Dobro vpeljana gostilna

ima veselje do gostilne na deželi, naj ne zamudi prilike. Vse je tik ceste eno uro od Celja, in se veliko izproda, ker je tam mnogo delavcev v opekarnah, prihaja mnogo voznikov, ker drži tam cesta na Vojnik in v Št. Jur in Teharje. Proda **A. Juteršek, gostilničar v Ljubečni pri Celju.**

NAJNOVEJŠA IZNAJDBA!

Velik požar

zamore se lahko in : naglo pogasiti le s

Smekalovimi brizgalnicami

z 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove se-stave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno!

R. A. Smekal, Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev ter motor-mlinov.

Odplačevanje na obroke 129 odlikovanj!

Redka kupčijska prilika.

Zavoljo posebnih razmer se za ugodno ceno takoj proda 1 (ena) lepo izgrajena, zidana in z opeko krita hiša s 4 sobami, 2 kuhinjami, 3 kletmi in drugimi prostori, z lepim vrtom, sadonošnikom in njivo, kar obsega skupaj okoli 3 orale; leži vse na lepem prijaznem hribčku v zdravem podnebju, čisto blizu okrajne ceste, ne daleč od trga Šmarje pri Jelšah, kjer se nahaja tudi kolodvor, 45 minut vožnje z vlakom v deželno kopališče Rogaška Slatina; najbolj sposobna za kakega penzionista, letovišarja ali obrtnika; hiša bi se z malimi stroški dala preurediti v vilo. — Natančnejši podatki se zvedo pod naslov. št. 1. 9262 trg ŠMARJE poste restante. (126) 2-2

Darujte za „Narodni sklad“!

Preselitev trgovine

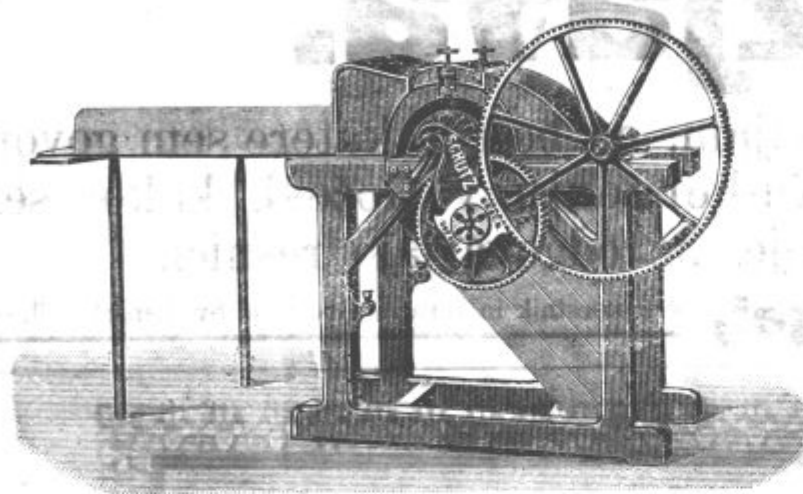
Cenjenemu občinstvu iz Celja in okolice naznanjam uljudno, da sem preselila svojo modisto trgovino iz gosposke ulice št. 8

v kolodvorsko ulico 6

in se bom vedno potrudila postreči po nizkih cenah in realno ter zadostiti tako vsem željam cenjenih odjemalcev. Obenem se zahvaljujem cenj. odjemalcem za dosedajno prijaznost in se priporočam pri nadaljni potrebi.

406 2-2 Z največjim spoštovanjem

Matilda Pick.

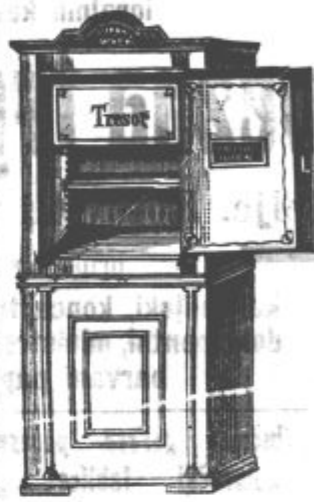
Najboljše poljedeljske stroje, posebno pa

mlatilnice

za rabo na roko kakor na vitelj (gepelj), bodisi, da se isti goni z živino ali vodno močjo, kakor

čistilnice in razno drugo orodje priporoča trgovina z železnino „MERKUR“, P. Majdič Celje.

Bogata zaloga traverz, cementa, vodovodnih cevi in naprav, cevi iz kamenščine, vozni in komatnih nepremočljivih plah.

Najboljše, zoper ogenj kakor tudi vlom varne

blagajne

po najnižjih tovarniških cenah.

IVAN MALUS

ekonom na Bizeljskem,

00

hoče meseca avgusta razposlati okoli

00

500 veder belega in rudečega vina

00

iz lastnih goric, liter po 50 vinarjev in višje.

00

Mnogobrojna priznanja. Iz cele Savinske doline, iz Planine, iz Litije, celo iz Berolina in Bavarskega, koder so vina iz te kleti vpeljana, prihajajo tako laskave pohvale, da ni treba za teh 500 veder posebne reklame za cenjene kupce, ki mislijo pismenim potom naročiti več ali manj vina.

Hočem s tem samo opozoriti one cenjene kupce, ki sami pridejo kupovat in katerim so razni agenti rekli, da na Bizeljskem ni več vina, da je tukaj na Bizeljskem še več in tudi večjih kleti, ki hranijo res izborna vina po v primeri s kakovostjo zelo nizkih cenah.

Nedavno sta se začudeno izrazila dva dunajska vinska kupca: „Pa zakaj se ne dela reklame za tak biser, na kateri mora biti vsakdo s pravico ponosen in ki ga tudi pri dvornem obedu ne morejo imeti boljšega?“

Ako dobim vsaj nekaj vinskih kupcev, ki se pozivajo na ta inserat, vpošljem večji prispevek „dijaški kuhinji“.

Imam tudi okoli 400 litrov novega in starega drožnega žganja.